METSÄTALOUS

Toiveiden pitää välittyä korjuuyrittäjälle asti, jotta tulos on mieluinen. **MAISEMASUUNNITTELIJA MAARIT SATOMAA, PRO AGRIA OULUN MAA- JA KOTITALOUSNAISET**

Rantaryteikkö harvenee lähiseudun lämmikkeeksi

Kun maaseudulla laidunnus harvinaistuu, rantatörmiä uhkaa umpeenkasvu. Ryteikköjen harvennus avaa maisemaa ja tuottaa lähiseudulle bioenergiaa.

UTAJÄRVI (MT)
Juorkunajärven rannan asukkaita Pohjois-Pohjanmaan Utajärvellä on tullut seuraamaan, miten rantametsän harvennus etenee. Ilmeet ovat tyytyväisiä.

”Mukavaa, kun tulee lisää näkyvyyttä”, metsäpalstan vieressä asuva **Matti Rämet** myhäilee.

Järvellä liiteleviä joutsenia kelpaa tarkkailla, kun edestä on raivattu noin hehtaarin verran tiheäkasvuista metsää pois. Sääskienkin luulisi kaikkoavan pöheikköjen mukana.

Toinen lohko on vielä harventamatta. Metsä on niin tiheää, ettei parinkymmenen metrin päässä rantaviivasta järvestä näy häivähdystäkään.

Pelkkien risujen takia koneyrittäjä ei ole koneketjuaan palstalle rahdannut. Puuta kertyy noin 60 kuutiometriä hehtaarilta, kun rannan harvennuksesta irtoaa tukkipuunkin mitat täyttäviä runkoja.

”Ainespuun lisäksi kone ottaa alle kahdeksan sentin paksuisia runkoja energiapuuksi – vähän kuin voita leivän päälle”, leimikon ostanut L&T Biowatin metsäpalveluasiantuntija **Eero Närhi** kuvailee.

Maiseman kohennuksen lisäksi palstan omistava perikunta tienaa hakkuista kohtuullisen tilin.

Tukkipuun Biowatti välittää Pölkyn sahalle Kuusamoon, kuitupuun Stora Enson sellutehtaalle Ouluun ja haketetun energiapuun lämpölaitoksille Ouluun tai Puolangalle.

ENERGIAPUUN KORJUU

Ilman tukia usein kannattamatonta

Harvennuksilla tehtävään energiapuun korjuuseen voi toistaiseksi hakea kestävän metsätalouden rahoituslain perusteella kolmea eri tukea.
Pinta-alaan perustuva nuoren metsän hoitotuki edellyttää, että hehtaarilta poistetaan yli tuhat ja jäljelle jää alueen ja puulajin vaatima määrä runkoja.
Tilavuuteen perustuvaa tukea myönnetään, kun hoitokohteelta on korjattu ja myyty vähintään 20 kiintokuutiota energiakäyttöön.
Metsänhoitohankkeen toteutusselvityksen laatimisen tuki edellyttää, että ammattilainen on dokumentoinut toteutuksen.
Kemeratukihakemukseen liitetään toteutusselvitys. Selvityksen teettämiseen saa tukea, jos sen on laatinut ammattilainen.
Maataloustukia voidaan mahdollisesti myöntää energiapuukohteiden jatkohoitoon, jos maalla on aiemmin ollut laiduneläimiä.

Jatkohoitona lampaita

Juorkunan kylämaisema on yksi Pohjois-Pohjanmaan arvokkaista maisema-alueista.

”Vielä 1950-luvulla järvenrannassa laidunsi karjaa”, maisemasuunnittelija **Maarit Satomaa** Pro Agria Oulun maa- ja kotitalousnaisista kertoo.

Viime vuosikymmeninä rantalohkoilta on kerätty lähinnä kotitarvepuita.

Hakkuiden jälkeen alueen käyttäjillä on hienot maisemat sekä rannalta että järveltä.

”Haluttu lopputulos edellyttää hyvää suunnittelua ja yhteistyötä. Toiveiden pitää välittyä korjuuyrittäjälle asti, jotta tulos on mieluinen”, Satomaa muistuttaa.

MAISEMA MAHDOLLISUUTENA
Sarja on ideoitu yhdessä Maa- ja kotitalousnaisten kanssa.

Järvenrantakohteilla pyritään luomaan monimuotoinen reunavyöhyke, jossa kaikkea kasvillisuutta ei poisteta, mutta näkymää avataan.

Satomaan mukaan hakkuun jälkeen jatkohoidoksi sopisi laiduntaminen, jos eläimiä vaan on saatavilla.

Katetaan kustannuksia

Maisemanhoidon ja integroidun puunkorjuun, eli yhdistetyn aines- ja energiapuunkorjuun avulla voidaan rahoittaa maisemanhoitoa.

Jos yhdeltä kohteelta irtoaa vähemmän kuutioita kuin toiselta, hakkuita kannattaa tehdä usealla kohteella samalla vaivalla.

Näin paremmin puukuutioita tuottavat alueet kompensoivat korjuukustannuksia toisaalla, Satomaa selventää.

”Maiseman huomioiminen energiapuunkorjuussa ei tuota maanomistajalle lisäkustannuksia”, Närhi vakuuttaa. Parhaimmillaan se kasvattaa hakkuutiliä.

Maisemanhoidon kannattavuutta ja vaikuttavuutta voidaan parantaa myös yhteistyöllä, Suomen metsäkeskuksen julkisten palveluiden bioenergia-asiantuntija **Tanja Lepistö** toteaa.

Jos yhtenäisen maisema-alueen kaikki maanomistajat ryhtyvät yhteistuumin maisemoimaan metsikköjä, hakkuukertymä kasvaa ja maisema paranee laajalla alueella.

SUVI NIEMI

PEKKA FALI

Maisemanhoito ja energiapuun korjuu voidaan yhdistää. Juorkunajärven rantametsää harvennettiin viime viikolla. Lähiasukkaat olivat tyytyväisiä jälkeen.

Rantametsään tehtiin tavallinen harvennus, mutta hakkuukone otti myös pieniläpimittaiset puut pois.

Ennen harvennusta ja maiseman avausta Juorkunajärvelle pystyi hädin tuskin näkemään.

Maarit Satomaa ja Eero Närhi mittailevat energiapuuksi joutavia runkoja harventamattomassa ryteikössä.

METSÄSTÄ LYHYESTI

Tulevaisuuden akku puusta

Marylandin yliopistossa Yhdysvalloissa on kehitetty akku, joka on valmistettu osaksi puukuiduista, kirjoittaa Tekniikka & Talous.

Akussa käytetään ionisiirrossa litiumin sijaan natriumia, kuten monissa ladattavissa paristoissakin. Tämä tekee akusta myös ympäristölle vähemmän haitallisen.

Puukuituja käytetään uudessa akussa pohjamateriaalina. Niiden etu moniin perinteisesti käytettyihin jäykkiin materiaaleina verrattuna on joustavuus

Akkutyyppiä tuskin nähdään tulevaisuudessa esimerkiksi kännyköissä, sillä natrium ei varastoi energiaa läheskään yhtä tehokkaasti kuin litium.

Juttu on julkaistu ScienceDaily:ssä.

SCA esittelee monimuotoisuutta

Ruotsalainen metsäjätti SCA perustaa monimuotoisuuspuistoja. Ensimmäinen puisto on nimeltään Peltovaara ja sijaitsee Jällivaaran lähellä, kirjoittaa Land-lehti.

Alue on yli 3 000 hehtaarin laajuinen. Siellä on sekä luonnon- että kulttuuriarvoja ja talousmetsää.

”Puistossa käytämme monimuotoisesti metsänhoitomenetelmiä ja toimenpiteitä. Ideana on vahvistaa jo olemassa olevia luonnonarvoja ja saada niitä lisää”, sanoo SCA Metsän toimitusjohtaja **Mats Sandgren.**

Toisella ruotsalaisella metsäjätillä Sveaskogilla on ollut samankaltaisia ekopuistoja jo pitkään.

Ruotsalaiset: Lisää metsien suojelua

Ruotsalaisten mielestä metsä on luontotyyppi, jota on tärkeintä suojella WWF:n tekemän mielipidetutkimuksen mukaan.

92 prosenttia kyselyyn vastanneista haluaa, että lakeja tiukennetaan ruotsalaisen metsän suojelemiseksi, kirjoittaa sanomalehti ATL.

WWF:n pääsihteerin **Håkan Wirténin** mukaan vanhojen luonnonarvoiltaan arvokkaiden metsien määrä vähenee. ”Me näemme vahvaa vastustusta metsien hoidon tehostamista kohtaan.”

Metsäsektori vaatimaton

Metsäsektorin merkitys on vaatimaton Venäjän kansantaloudelle. Metsäteollisuuden osuus bruttokansantuotteesta on alle yhden prosentin ja teollisuustuotannosta kahden prosentin luokkaa. Metsäteollisuuden osuus on laskenut niin viennissä kuin työvoiman määrässä viimeisten vuosien aikana.

Tiedot Venäjän metsäteollisuuden vuodesta 2012 on päivitetty Idän metsätiedon internetsivujen tilastot ja graafit -osioon.

Vienti kasvaa EU:n ulkopuolelle

Puutavaran vienti Euroopan ulkopuolelle on tulevaisuudessa nykyistä tärkeämpää suomalaisille ja ruotsalaisille sahoille, ennustaa Wood Resource Quarterly. Asiasta kirjoittaa ruotsalainen sanomalehti ATL.

Kokonaisviennin osuus EU:n ulkopuolelle on nyt 43 prosenttia. Viisi vuotta sitten osuus oli 27 prosenttia.

HENRIK SCHÄFER

Metsäteollisuuden osuus Venäjän viennistä on laskenut viime vuosina. Kuva Leningradin alueen Tihvinästä.

Suomalaisten sahojen tärkeimmät EU:n ulkopuoliset markkinat ovat Japani ja Egypti. Viennin osuus tuotannosta on 55 prosenttia.

Ruotsalaisille sahoille Lähi-itä ja Pohjois-Afrikka ovat isoimmat vientimarkkinat.

Vienti Kiinaan nousi hurjat 130 prosenttia tämän vuoden neljän ensimmäisen kuukauden aikana. Myös vienti Yhdysvaltoihin kasvoi merkittävästi.

Södra laskee lehtikuitupuun hintaa

Ruotsalainen Södra laski lehtikuitupuista maksettavaa hintaa kolmella eurolla kuutiometriltä maanantaista lähtien.

Lajiteltua koivukuitupuuta ostetaan 36 eurolla ja haapakuitupuuta 33 eurolla kuutiometriltä. Hinnanalennuksen jälkeen lajittelemattoman lehtikuitupuun hinta on 28 euroa.

Sahattavien lehtipuiden hintojen alennukset vaihtelevat puulajin ja mittojen mukaan, tiedottaa Södra.

Sahatavaran vienti Venäjälle ei innosta

Mekaaninen metsäteollisuus ei innostu Venäjän Maailman kauppajärjestön (WTO) jäsenyydestä, kirjoittaa Idän metsätieto.

Byrokratia ja korruptio koetaan päällimmäisiksi viennin haasteiksi. Vaikeudet kotimaisessa toimintaympäristössä heijastuvat myös yritysten kiinnostukseen Venäjän vientiä kohtaan.

Toisaalta suomalaisten tuotteiden hintakilpailukyky ei tällä hetkellä ole riittävä Venäjän markkinoille.

Venäjällä kilpailu metsäteollisuudessa on jo kovaa ja tulee todennäköisesti vielä kiristymään WTO-jäsenyyden myötä.

Vaikka WTO-jäsenyyden koetaan kasvattavan Venäjän markkinavetovoimaa, mekaanisessa metsäteollisuudessa sen suorat vaikutukset koetaan vain neutraalina kehityksenä.

Pientoimijavaltaista mekaanista metsäteollisuutta vaivaavat myös kontaktien puute ja kulttuurihaasteet. Verkostoitumattoman yrityksen on usein vaikea löytää paikallisia yhteistyökumppaneita.

10 000 kuution vienti

Suomalaisten metsäteollisuustuotteiden kokonaisvienti Venäjälle vastaa noin 600 miljoonaa euroa. Suurin osa viennistä koostuu paperiteollisuuden tuotteista, lähinnä paperista ja kartongista.

Mekaanisen metsäteollisuuden idän vienti on ollut vaatimatonta.

Viime vuosina vienti on ollut noin 10 000 kuution luokkaa, joka vastaa noin kolmea prosenttia alan kokonaisviennistä. Tuotteet ovat pääsääntöisesti olleet jalostusarvoltaan matalia, kuten sahatavaraa ja vaneria.

Idän metsätiedon julkaisema artikkeli perustuu **Maria Pirttilahden** pro gradu -työhön.

MT

Fin Forelia siirtyi kokonaan Metsähallitukselle

Suomen suurin metsäpuiden taimia kasvattava yritys Fin Forelia Oy siirtyy kokonaan Metsähallituksen omistukseen. Suomen metsäkeskus myi 43 prosentin osuutensa Metsähallitukselle maanantaina.

”Osakekauppa sopii hyvin Metsähallituksen strategiaan. Taimituotanto on keskeinen osa metsätalouden kokonaisuutta ja näin ollen osa Metsähallituksen ydintehtävää. Taimituotanto on luonteva osa liiketoimintaamme”, Metsähallituksen pääjohtaja **Jyrki Kangas** sanoo.

Osakekaupan taustalla on viime vuoden alussa tapahtunut Suomen Metsäkeskuksen syntyminen. Sitä perustettaessa Suomen Metsäkeskukselle siirtyi alueellisilta metsäkeskuksilta useiden taimiyhtiöiden omistuksia.

Fin Forelia ylsi viime vuonna 8,6 miljoonan euron liikevaihtoon ja yritys on ollut pitkään voitollinen. Yhtiö tuottaa noin 70 miljoonaa metsäpuun tainta kotimaan ja ulkomaan markkinoille.

Fin Forelialla on seitsemän taimitarhaa. Nurmijärvellä pakataan kuusentaimia.

Fin Forelian taimitarhat sijaitsevat Nurmijärvellä, Saarijärvellä, Rovaniemellä, Kerimäellä, Tohmajärvellä, Tuusniemellä sekä Pieksämäellä.

Osakekauppa ei aiheuta muutoksia yhtiön toimintaan.

MT

Paperin kysynnän kasvu jatkuu Aasiassa

Paperin kysynnän kasvun painopiste pysyy Aasiassa. Taantuman kouriin jääneessä Euroopassa kulutus laskee edelleen.

Metsäntutkimuslaitoksen (Metla) mukaan lehtien levikit ovat edelleen pudonneet Euroopassa talouskriisin aikana. Pari vuotta sitten paperikaupassa näkyi lievää elpymistä, mutta sen jälkeen kysyntä on jatkanut laskuaan ja viime vuonna oltiinkin jo alemmalla tasolla kuin vuonna 2009.

Metla ennustaa, että paperin kysyntä pysyy tänäkin vuonna heikkona Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa. Siitä johtuen Suomen paperivienti hiipuu tänä vuonna viitisen prosenttia. Tuotanto laskee saman verran.

Maailmanlaajuisesti paino- ja kirjoituspaperin tilanne näyttää hieman paremmalta. Aasiassa paino- ja kirjoituspaperien kulutus ja tuotanto ovat jatkaneet kasvuaan ja samalla sellun kulutus on lisääntynyt.

Pakkausmateriaalien osalta kulutuksen nousu Aasiassa on ollut erityisen voimakasta.

> Suomen paperivienti hiipuu tänä vuonna viitisen prosenttia.

Kiina veturina

Kiina on Aasian kulutuksen kasvuveturi. Kiinassa sellun kulutus on moninkertaistunut kymmenen vuoden aikana. Koska maan oma sellun tuotanto on kasvanut verkkaisesti, suuri osa kulutuksesta on tuontisellun varassa.

Paperituotteiden osalta Kiina on kyennyt lisäämään myös omaa tuotantoaan.

Pehmopaperi poikkeaa muista paperituotteista, sillä sen kulutus on kasvanut jatkuvasti sekä kehittyneillä että kehittyvillä markkinoilla. Sen kysyntä kasvanee myös tänä vuonna.

MT

Metsäkoneiden myynti tökkii

Metsä- ja maatalouskonejätti John Deere kertoo metsäkoneiden kaupan sujuneen kankeasti eikä parempaa ole näkyvissä. Siitä huolimatta yhtiön viimeisin vuosineljännes oli kaikkien aikojen paras.

Hyvin käyvä maatalouskonekauppa kasvatti yhtiön liikevaihtoa lähes kymmeneksellä. Samalla yhtiön voitto nousi yli miljardiin dollariin. Myös edelliset neljännekset ovat sujuneet hyvin, joten John Deeren johto odottaa yhtiön tekevän tälle vuodelle kovan tuloksen.

Toisaalta yhtiö odottaa, että metsäkoneiden kysynnän alavire jatkuu tänä vuonna. Pohjois-Amerikassa kauppaa ovat hiljentäneet sateiset säät ja Euroopassa heikko talouskasvu.

MT